

Obor loutkářství zažívá na VOŠH renesanci. Hlavními pedagogy oboru jsou Richard Maška, herec a loutkoherec Divadla Spejbla a Hurvínka, a Tomáš Běhal, absolvent Katedry alternativního a loutkového herectví DAMU a zakladatel souboru Toy Machine, s nímž jsme vedli i následující rozhovor.

Studenti, kteří ukončili studium činoherního herectví, mohou ve škole setrvat a pokračovat ve studiu loutkařiny. Jejich herecká průprava je bezesporu výhodou. Co nového se ještě mohou naučit?

Je velmi dobré, že studenti mají povědomí o divadle a znalosti všech možných disciplín spojených s herectvím. Já je chci naučit řemeslu loutkářství. Rozdílnosti animace typů loutek a všemu ostatnímu, co je s loutkoherectvím potřeba zvládnout. Umět se vyjadřovat přes materiál a potlačit ego činoherce, který chce být vidět na úkor loutky či objektu, které mají v tomto typu divadla přednost.

Mnozí z těch, kdo v minulosti studovali na VOŠH činohru, se nakonec loutkám věnují – mimo jiné F. Čachotský, G. Hašek, P. Štěpánek. Poté ale zájem o tento obor upadl, aby byl nyní znovu oživen. Co je podle vás potřeba dělat pro to, aby se pro studenty loutky staly atraktivními?

Dělat s nimi dobré divadlo, které umí bavit a dokáže se svou uměleckou kvalitou rovnat jiným typům divadla. Nedělat „pimprláčtinu“, ale hledat svébytnost našeho oboru.

Jaké dovednosti jsou nutné pro zvládnutí loutkářského řemesla?

Měla by tam být touha po tom, dělat divadlo. Umět oživit něco „mrtvého“. Být obdařen velkou fantazií. A nesmí chybět láska a cit pro materiál či loutky. Nepodceňovat je, ale vzít je jako parťáka, který toho umí hodně říct. Stejně tak je důležité být dobrý pozorovatel, ať už jde o chování lidí, či zvířat. Protože jestli chci něco oživit a divák tomu má uvěřit, musím vědět, jak se co chová a hýbe.

Studenti mají k dispozici vlastní dílnu. Znamená to, že si mohou loutky a scénografii sami vyrábět?

Jelikož jsme škola, která nemá další obory, z nichž se skládá divadlo, jako je například scénografie, je pro nás funkčně důležité si loutky a scénu vyrábět. Nicméně taková „nevýhoda“ je vcelku vděčná v tom, že studenti díky tomu získají další dovednosti, které je mohou vést k samostatnosti.

Jsou motivováni k autorskému přístupu?

Ano. I toto je cesta k samostatnosti. Pro studenty například bylo překvapením, když jsem na první zkoušku nedonesl text, ale museli ho vytvářet během improvizací. Stejně tak ke každé nové inscenaci hledáme témata, která chceme hrát. Nejdříve vznikne bodový scénář, zkusíme a improvizujeme podle něj a teprve poté zapíšeme text.